

Koncepce podpory sportu a volnočasových aktivit v Ústeckém kraji na období 2018 až 2028

Aktualizace k roku 2024

Koncepce podpory sportu a volnočasových aktivit v Ústeckém kraji (dále jen Koncepce podpory sportu ÚK) je střednědobý dokument konkretizující cíle, opatření, možnosti podpory a dostupné finanční zdroje, které v komplexu umožní vyšší využití potenciálu sportu a s ním spojených aktivit ve prospěch ÚK a kvality života jeho občanů. Koncepce podpory sportu a volnočasových aktivit vychází ze strategických dokumentů rozvoje ÚK a státní koncepce ČR v oblasti sportu Sport 2025.

Obsah:

ÚVOD

1. VÝZNAM SPORTU, POHYBOVÝCH AKTIVIT A ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU PRO SPOLEČNOST A OBYVATELE ÚK

- 1.1. Sport jako zdravý životní styl a prevence onemocnění
- 1.2. Rozvoj osobnostních charakteristik
- 1.3. Hospodářský potenciál

2. LEGISLATIVNÍ A KONCEPČNÍ RÁMEC

- 2.1 Legislativa, státní koncepce podpory sportu v ČR a doporučení EU
- 2.2 Návaznost koncepce Stát – Kraj – Města a Obce ÚK

3. SPORT V ÚSTECKÉM KRAJI

- 3.1. Organizovaný a neorganizovaný sport, lidské zdroje v ÚK
- 3.2. Sportovní infrastruktura ÚK
- 3.3. Demografická a sociologická specifika ÚK, která může podpora pohybových aktivit ovlivnit

4. STRATEGICKÉ CÍLE KONCEPCE PODPORY SPORTU ÚK

- 4.1. Podpora zdraví prospěšných pohybových aktivit obyvatel ÚK
- 4.2. Příprava a rozvoj sportovní talentované mládeže v ÚK
- 4.3. Realizace významných sportovních aktivit na území ÚK
- 4.4. Rozvoj, údržba a provoz strategických a dalších významných sportovních zařízení na území ÚK
- 4.5. Účast krajské reprezentace na Olympiádě dětí a mládeže

5. FINANCOVÁNÍ SPORTU V ÚSTECKÉM KRAJI

- 5.1. Podpora zdraví prospěšných sportovních aktivit obyvatel ÚK
- 5.2. Podpora a systematický rozvoj sportovní talentované mládeže ÚK
 - 5.2.1. *Akademie talentované mládeže olympijských sportů ÚK*
- 5.3. Podpora výkonnostního sportu mládeže ÚK
- 5.4. Významné sportovní aktivity ÚK
 - 5.4.1. *Podpora významných sportovních akcí pořádaných na území Ústeckého kraje*
 - 5.4.2. *Podpora celokrajských systémových sportovních aktivity dětí a mládeže na území Ústeckého kraje*
 - 5.4.3. *Mezinárodní úspěchy sportovců Ústeckého kraje*
- 5.5. Podpora strategické sportovní infrastruktury olympijských sportů ÚK
- 5.6. Olympiáda dětí a mládeže

6. PODPORA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT OBYVATEL ÚSTECKÉHO KRAJE

7. MONITORING PLNĚNÍ KONCEPCE

ÚVOD

V zájmu harmonického rozvoje ÚK byly přijaty a jsou postupně naplňovány dlouhodobé, strategické a rozvojové plány ÚK. Jedním z dalších takových dokumentů je tato Koncepce podpory sportu ÚK.

Cílem Koncepce podpory sportu ÚK je vytvořit strategický dokument, který reflektuje současný stav sportovního prostředí na území Ústeckého kraje a dává podklad k promyšlené, rovnoměrné a dlouhodobě plánované podpoře sportu v Ústeckém kraji, a to především s přihlédnutím ke specifickým Ústeckého kraje, ale rovněž i specifickým v rámci jednotlivých sportovních odvětví.

1. Význam sportu, pohybových aktivit a zdravého životního stylu pro společnost a obyvatele ÚK

„Sport tvoří součást dědictví každého muže a ženy a nelze jej ničím jiným nahradit.“

Pierre de Coubertin

Význam sportu je dlouhodobě zřejmý v oblasti zdravého životního stylu a prevence zdraví. Sport však má významný dopad také na rozvoj osobnosti jedince, na ekonomický a regionální rozvoj a cestovní ruch. Role sportu ve společnosti se však v moderní demokratické společnosti mění.

V návaznosti na změny ve společnosti za posledních 30 let došlo ke změně společenské úlohy sportovních, kulturních a volnočasových organizací, systematicky pracujících s mládeží, kde se zvyšuje společenská role těchto subjektů na poli neformálního vzdělávání, když často přejímají výchovnou roli v oblasti socializace, výchovy k odpovědnosti a systematické mimoškolní činnosti a nahrazují tak dříve přirozené procesy v rámci rodiny a času, které děti dříve trávily venku.

Specifické postavení zde mají sportovní organizace, kde mimo jiné došlo po pádu Sazky k citelné plošné redukci objemu financování jejich činnosti na straně jedné¹ a vzhledem k útlumu regionálního průmyslu a dalším společenským změnám došlo i k citelné redukci investic do sportovní infrastruktury s negativními dopady na její stav. A přesto patří mezi silné stránky Ústeckého kraje “Velká a pestrá nabídka kulturní, sportovní a volnočasové infrastruktury”².

¹ Sportovní prostředí prošlo v povelučních 25 letech dynamickým vývojem a ucelený, ale ekonomicky náročný systém sportu (sportovní střediska, sportovní školy a třídy, podpora základní a rekreační tělovýchovy, armádní sport, to vše s vynikajícími odborníky, zdravotním i vědecko-metodickým servisem)

² Souhrnná analýza SWOT pro celé území Ústeckého kraje ze Strategie rozvoje Ústeckého kraje do roku 2027 (z roku 2017)

Sport a pohybové aktivity občanů jsou velmi významnou součástí života společnosti s významně pozitivním dopadem do mnoha jeho oblastí. Obecně sport a pohybové aktivity jsou vnímány jako nejrozšířenější zájmová a volnočasová aktivita občanů všech věkových skupin s výrazným vlivem na zdravotní stav a životní styl populace, regeneraci pracovní síly apod. Vedle všeobecně přijímané a akceptované zdravotní funkce sportu je nenahraditelná jeho úloha pro harmonický rozvoj osobnosti, sociálního vědomí a formování hodnotového systému, zvláště u dospívající mládeže. Sport pomáhá občanům se sníženými schopnostmi, usnadňuje jim vyrovnání se s handicapem a usnadňuje jejich zařazení do většinové společnosti. Významná role sportu je i v oblasti výchovy, vzdělávání, sociální integrace a v prevenci negativních společenských jevů. Sport má potenciál zviditelňovat a vytvářet pozitivní image kraje.

1.1. Sport jako zdravý životní styl a prevence onemocnění

Sport a obecně pohybovou aktivitu lze považovat za nezbytnou součást zdravého životního stylu. Je obecně známo, že pohybové aktivity slouží jako prevence léčby celé řady onemocnění. Avšak statistiky dokazují, že během posledních 25 let se pohybová aktivita ze životního stylu populace stále více vytrácí, resp. že v České republice je pohybová aktivita obecně dlouhodobě nedostatečná. Tento trend umocnila covidová krize, která se negativně promítla jak do návyků dětí a rodičů, tak do úrovně jejich sportovních dovedností.

U dětské, ale i dospělé populace, se čím dál více rozvíjí problém tzv. *sedavého chování* – tedy času stráveného například sledováním televize, hraním počítačových her či her na telefonech a tabletech, u dospělých pak rizika spojená se sedavým zaměstnáním apod.

Dle akčního plánu EU 2014–2020 (*EU action plan of childhood obesity*) se počet lidí trpících obezitou od 80. let více než ztrojnásobil. Odhaduje se, že až 7 % z rozpočtu každé členské země EU je využíváno na léčbu obezity, k nim je ještě nutné přičíst i nepřímé náklady způsobené absencí v zaměstnání, z důvodu onemocnění souvisejících s obezitou.

Mimo problémy s nadváhou však nedostatečný pohyb může přinášet problémy kardiovaskulárního charakteru, jakými jsou akutní infarkt myokardu nebo cévní nemoci mozku. Dalším problémem představuje také narůstající počet diabetiků a rizika související s duševním a psychickým zdravím.

1.2. Rozvoj osobnostních charakteristik

Sport a pohybové aktivity jsou přirozenou náplní volného času nejen pro mládež. Sport také plní významnou neformální roli v systému vzdělávání dětí a mládeže. Je považován za prostředek socializace člověka, rozvíjí cílevědomost a odpovědnost, dává prostor k seberealizaci a podněcuje sebedůvěru. Sport dává člověku prostor k sebepoznání, učí ho schopnosti orientovat se v (novém/cizím) prostředí a plnit individuální i týmové cíle. Jako prostředek k výchově, vzdělání, formování osobnosti a sociálních vazeb bývá využíván k eliminaci patologických společenských jevů.

Aktivní sportování u člověka přirozeně podněcuje k práci s ambicemi, touhu k progresu, překonávání individuálních limitů, koncentraci i zvládnutí stresových situací a vyrovnání se s neúspěchem i úspěchem.

Přátelské vztahy i respekt k soupeři, rovnost, dodržování předem daných pravidel, pocit národní a regionální hrdosti, patriotismu nebo vztah k místu – i to vše jsou hodnoty, které sport v jedinci, z hlediska jeho sociálního vývoje, vytváří.

1.3. Hospodářský potenciál

Byť se to na první pohled nejeví, sport představuje dynamické a rostoucí odvětví s podceňovaným ekonomickým přesahem. Dle Bílé knihy o sportu (2007) představuje potenciální nástroj pro místní a regionální rozvoj, obnovu měst a pro rozvoj vesnic. Sport může mít přesah do rozvoje cestovního ruchu a může být impulzem k modernizaci infrastruktury a vzniku nových partnerství na financování sportovních a rekreačních zařízení.

Ekonomické přínosy sportu jsou dokládány domácími (Analýza financování sportu v ČR, MŠMT, 2009, Koncepce financování sportu v ČR, KPMG) i zahraničními studiemi, včetně nejznámější citace z Davoského ekonomického fóra: **„Jeden dolar investovaný státem do pohybových aktivit obyvatel ušetří státu 4 dolary ve zdravotnictví“**.

Ze studie představené během rakouského předsednictví v Radě EU v roce 2006 vyplývá, že sport v širším smyslu vytvořil v roce 2004 přidanou hodnotu ve výši 407 miliard EUR, což odpovídalo 3,7 % HDP EU, a pracovním místům pro 15 milionů lidí, tedy 5,4 % pracovní síly.

2. Legislativní a koncepční rámec

2.1. Legislativa, státní koncepce podpory sportu v ČR a doporučení EU

Koncepce podpory sportu Ústeckého kraje na období 2018 až 2028 (dále jen „Koncepce podpory sportu ÚK“) vychází ze strategických dokumentů:

- Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 S.b. ve znění předpisů pozdějších,
- SPORT 2025 - Státní Koncepce podpory sportu 2016-2025,
- Zdraví 2020 - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí (2014),
- Strategie rozvoje Ústeckého kraje do roku 2027.
- Koncepce financování sportu v České republice (KPMG, 2017);
- Koncepce financování sportu v ČR. Analyticko-koncepční studie (ČOV, ČUS, 2012)
- Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015–2017 (MŠMT, 2014)

a navazuje na aktivity Národní sportovní agentury, která nově vypisuje spektrum dotačních titulů pro sport – viz <https://agenturasport.cz/dotace/>

Základním legislativním dokumentem v oblasti sportu je zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře sportu“). Z těchto novelizujících předpisů je pak třeba za nejvýznamnější považovat zákon č. 178/2019 Sb., ze dne 18. června 2019, kterým se mění zákon č. 115/2001 Sb.

Dle **ustanovení § 1a) zákona o podpoře sportu** jsou základními prioritami podpora sportu dětí a mládeže a jejich trenérů a podpora sportovních reprezentantů České republiky.

Hlavní koordinační roli přisuzuje zákon **Národní sportovní agentuře** (dále jen „NSA“), která vypracovává návrh plánu státní politiky ve sportu a tento předkládá vládě ke schválení. NSA koordinuje realizaci vládou schváleného plánu, zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu, kontroluje použití této podpory, vytváří podmínky pro sport dětí a mládeže a jejich trenéry, pro rozvoj sportu pro všechny, pro sport zdravotně postižených občanů a pro sportovní reprezentanty České republiky a jejich účast na sportovních akcích v České republice a zahraničí atd.

Ustanovení § 5 zákona o podpoře sportu definuje úkoly krajů a ustanovení § 6 definuje úkoly měst a obcí, které ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport.

Aktuálně je platný i vládou schválený materiál „Koncepce podpory sportu 2016-2025 – SPORT 2025“ (dále jen „Koncepce Sport 2025“), který předkládá směry rozvoje a podpory českého sportu, pilíře, priority, strategické cíle i podmínky naplnění v období let 2016-2025 a navazuje na předchozí strategické dokumenty MŠMT v oblasti sportu.

Problematicke sportu se věnují i orgány Evropské unie. Evropská komise vydala v roce 2008 obecná doporučení vládám členských zemí v oblasti sportu a zdraví podporující pohybové aktivity (EU Physical Activity Guidelines, Brusel, 2008), jež se zabývají danou problematikou na národní, regionální i lokální úrovni³. Z těchto doporučení vychází i některá ustanovení státní koncepce pro ČR.

Mezi důležité dokumenty patří Bílá kniha o sportu, vydaná Evropskou komisí v roce 2007, která je jakýmsi souhrnem koncepcí v oblasti sportu. První část dokumentu je zaměřena na postavení sportu v lidské společnosti (např. tělesná aktivita k utužení veřejného zdraví, boj proti dopingu, vzdělávání a odborná příprava ve sportu, integrace a rovné příležitosti, boj proti rasismu apod.), druhá část se zabývá hospodářským rozměrem sportu (např. zajištění veřejné podpory sportu, nástroj regionálního rozvoje, katalyzátor cestovního ruchu, vytváření pracovních míst apod.), třetí část pojednává o profesionálním sportu, specifickém odvětví sportu jako takovém, národnostní diskriminaci, přestupech sportovců, korupci ve sportu nebo sportovních médiích. Součástí Bílé knihy je i Akční plán. Základní cíle vymezené v Akčním plánu jsou podpora spravedlivého a otevřeného soutěžení a spolupráce mezi subjekty odpovědnými za sport a ochrana fyzické a mravní integrity sportovců, obzvláště těch nejmenších.

Praktické závěry legislativních rámců pro Ústecký kraj

- Ústecký kraj má ze zákona povinnost zpracovávat plán rozvoje sportu na území kraje, kde tuto svou povinnost naplňuje touto Koncepcí podpory sportu ÚK a na ní navazujícími dokumenty.

³ Další dokumenty podpory sportu v EU: Evropská charta sportu pro všechny: zdravotně postižené osoby (RE Štrasburk, 1987; MŠMT 1996); Evropská charta sportu (1992); Lisabonská smlouva Evropské unie (2007)

- Koncepce podpory sportu ÚK by měla navazovat na Konceptci Sport 2025 a na formy podpory sportu realizované státem, zejména NSA a resortními sportovními centry.

2.2. Návaznost koncepce Stát – Kraj – Města a Obce ÚK

NSA, kraje, města a obce jsou dle zákona, každý v samostatné působnosti, příjemcem finančních prostředků na podporu sportu a pohybových aktivit od státu. Zákon o podpoře sportu vymezuje roli krajů a obcí takto:

Kraje

Dle zákona o podpoře sportu kraje vytvářejí především podmínky pro sport. Jedná se o činnosti, kdy jednotlivé kraje České republiky:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu,
- zpracovávají plán rozvoje sportu v kraji a zajišťují jeho provádění.

Obce

Obce zpracovávají Územní plán rozvoje sportu pro své území a zajišťují jeho plnění. Dále:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny, zejména pro mládež,
- zabezpečují přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
- kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Centrální systémovou podporou sportu na území celé ČR je pověřena od roku 2020 Národní sportovní agentura – viz <https://agenturasport.cz>. Vedle Národní sportovní agentury se na financování sportu podílí i krajské a místní samosprávy, jejichž role je **ve státní koncepci sportu Sport 2025** popsána takto:

Financování prostřednictvím krajů:

Krajské samosprávy v návaznosti na státní koncepci podpory sportu Sport 2025 by měly zpracovávat vlastní **krajské koncepce podpory sportu**, které by zohledňovaly jejich významnou úlohu při **finanční podpoře sportu zejména klubů, regionálních tréninkových akademií, sportovišť či sportovních událostí regionálního významu a sloužících k propagaci regionu**. Kraje zpravidla nevlastní sportovní infrastrukturu a jejich dotace do sportu jsou asi třetinové než je obvyklý průměr EU.

Financování prostřednictvím měst a obcí:

Pro financování sportu z oblasti veřejných rozpočtů jsou nejvyšší a klíčové příjmy z rozpočtů měst a obcí. Výdaje obcí na sport se ani v roce 2015 nedostaly na úroveň alespoň roku 2010. Na místní úrovni je nutné řešit problém obnovy, provozu a údržby sportovních zařízení a atypického vlastnického uspořádání (převaha spolkových zařízení), které vychází z tradic, ale bez adekvátních prostředků na

správu rozsáhlého majetku. Z tohoto důvodu obce pociťují nižší zodpovědnost financovat sportovní infrastrukturu ve svém katastru. Impulsem k odstranění nežádoucího stavu mohou být pobídky a programy kofinancované z centrální úrovně, které budou řešit i následné provozní financování sportovních oddílů ze strany měst a obcí. Kromě infrastruktury pak **města podporují tradičně místní kluby na výkonnostní úrovni a sport pro všechny.**

3. SPORT V ÚSTECKÉM KRAJI

Ústecký kraj se dlouhodobě potýká s image průmyslového regionu se špatným stavem životního prostředí, zhoršeným zdravotním stavem obyvatel, nepříznivou sociální skladbou populace a místa, kde je celkově snižena kvalita života. Je zde i nepříznivá vzdělanostní a sociální skladba obyvatel. Tyto faktory spolu s dlouhodobě zhoršenými studijními výsledky žáků (ve srovnání s ostatními kraji ČR) klade zvýšené nároky na systém vzdělávání v Ústeckém kraji, tedy především na kvalitu školství a kompetence učitelů. Jedním z pozitivních fenoménů, které mohou svým dílem přispět k vypořádání se s těmito výzvami a do značné míry kompenzovat uvedená negativa, je nabídka kulturního, volnočasového a především sportovního vyžití.

Aktuálním problémem sportovního prostředí nejen v ÚK je absence stálé společenské a politické podpory, která v důsledku znamenala odchod dobrovolných trenérů a funkcionářů a tím ve svém důsledku i úbytek sportujících, zejména mládeže. Výsledkem tohoto trendu je významný pokles pravidelně sportující členské základny, který umocnila koronavirová pandemie a změna životních návyků dětí a mládeže spojená mimo jiné s rozšířením mobilních telefonů, tabletů a počítačů a dalších chytrých technologií.

Z výše uvedených důvodů se jeví koncepční přístup ke sportu na území ÚK jako nanejvýš žádoucí.

Právě vzhledem k uvedeným specifickým podmínkám ÚK⁴ existuje – zejména na území ÚK – reálný předpoklad návratnosti prostředků investovaných do podpory projektů v oblasti sportu a pohybových aktivit.

3.1. Organizovaný a neorganizovaný sport v ÚK

Organizovaný sport v ÚK zajišťují především sportovní kluby, ale také školy, DDM a další organizace. Ve sportovních spolcích je obecně organizováno více občanů než ve všech dalších formách zájmových činností.

Dle statistik ČUS je k datu 31.12.2022 registrováno 32.000 sportovců do věku 24 let, což tvoří 37 % z celkového počtu obyvatel ÚK v této věkové kategorii. Z toho 2/3 tvoří muži a 1/3 ženy. Vedle organizovaných sportovců lze kvalifikovaným odhadem predikovat dvě skupiny sportujících obyvatel ÚK: 30.000 obyvatel, kteří sportují pravidelně bez zapojení do sportovních spolků a 50.000 obyvatel, kteří nejsou členy spolků a sportují nárazově, individuálně.

⁴ zhoršená kvalita životního prostředí, vyšší míra nezaměstnanosti, sociální rozdíly mezi skupinami obyvatel, potenciální riziko sociálních konfliktů atp.

Od roku 2008 dochází k úbytku sportujících. Trendová křivka poklesu se v posledních letech částečně zastavovala, přesto lze konstatovat, že na území ÚK ubylo přes 30% registrované sportující mládeže a cca 25 % sportujících dospělých a že koronavirová pandemie tyto ukazatele dále zhoršila.

Na druhou stranu se zvyšuje zájem o rekreační sportovní aktivity, zejména o ekonomicky nenáročnou formu pohybu, běh a cyklistiku. Zvýšený zájem je ale i o běžecké a sjezdové lyžování, tenis atd.

Neorganizovaný sport představuje další širokou skupinu občanů, kteří se věnují většinou příležitostně pohybovým aktivitám na rekreační úrovni. Tato činnost je částečně vykonávána pod odborným vedením, formou sportovních služeb komerčního charakteru, převažují však spontánní sportovní aktivity provozované individuálně. V širokém spektru aktivit dominují turistika, cyklistika (cykloturistika), moderní formy kondičního cvičení, klasické a alpské lyžování.

3.2. Sportovní infrastruktura ÚK

ÚK disponuje středním počtem sportovních zařízení a materiálně technické základny pro výkonnostní sport. Kvalita sportovních zařízení na území ÚK je v průměru nízká až velmi nízká, většinou z důvodu absence prostředků na provoz a údržbu. Standardní sportoviště na území ÚK využívají zastaralé a nákladné technologie (zejména energetické), řada zařízení je na pokraji životnosti. Mnohá sportoviště, zejména sportoviště v majetku sportovních spolků, vyhovují jen s problémy z hlediska bezpečnosti a hygienických norem. Mírně lepší úroveň je u sportovišť v majetku měst a obcí nebo u sportovišť, která provozují města a obce.

Výjimkou je několik nově zřízených sportovišť jako například Labe Aréna Štětí, lyžařské sjezdové areály, golfové areály, tenisová centra, nový sportovní areál v Chomutově apod. Tyto areály jsou vybudovány nově a většinou s významnou podporou státních prostředků (stát, kraj, město), eventuálně s podporou EU.

Největší část sportovišť je historicky ve vlastnictví a správě sportovních klubů. Část sportovních zařízení je v majetku měst a obcí, část vlastní soukromé osoby a obchodní společnosti, část vlastní kraj (středoškolská sportoviště). ÚK průběžně investuje v rámci finančních možností do oprav, údržby ale i výstavby tělocvičen a školních hřišť u jím zřizovaných organizací.

Sportovní kluby jako vlastníci zařízení mají zásadní problémy s náklady nejen na údržbu, ale i s vlastním provozem. Systémový nástroj nabízí NSA, která vypisuje dotační programy, které mají částečně krýt náklady na provoz a údržbu sportovních zařízení. Jedním z možných řešení je i převod vlastnictví zejména sportovních spolků dohodou ze sportovních klubů na obec. Odhadovaná hodnota majetku sportovních zařízení v majetku sportovních spolků je více než 4,5 miliard Kč, velká zařízení jako Labe Aréna nebo zimní stadiony, plavecké haly, velké městské sportovní areály apod. představují majetek ještě vyšší.

ÚK má příznivé podmínky pro provozování sportovních a pohybových aktivit v přírodě. K dispozici je poměrně dobře udržovaná síť turistických a běžeckých tras, cyklostezek a také cest pro lezení. Kraj disponuje atraktivním prostředím Krušných hor a Českého středohoří. K pohybovým aktivitám jsou využívány vodní toky a vodní plochy.

Příkladem dobré praxe je projekt „Labe aréna Ústeckého kraje“, který je výsledkem spolupráce ÚK, sportovních subjektů (Národního olympijského centra vodních sportů, Labe aréna, Českého olympijského výboru, Českého svazu veslování, Českého svazu kanoistiky) a dále Města Štětí. Vytvořením unikátního komplexu Labe arény Račice a Labe arény Štětí s výjimečnými aktivitami, jako je projekt Česko vesluje, se otevírá potenciál pro pozitivní profilaci Ústeckého kraje v rámci celé České republiky. Projekt Labe aréna Ústeckého kraje přináší také příležitost pro prezentaci Ústeckého kraje a rozvoj turistického ruchu.

Ústecký kraj disponuje dvěma špičkovými strategickými sportovními zařízeními:

- **Fotbalový stadion v Teplicích**
- **Labe aréna Ústeckého kraje v Račicích a ve Štětí**

kde se každoročně pořádají vrcholné národní i mezinárodní sportovní akce ve fotbale, veslování, rychlostní kanoistice, dálkovém plavání, cyklistice, triatlonu atp.

I další sporty mají v Ústeckém kraji **významná sportoviště** se sportovními akcemi, které svým významem přesahují hranice Ústeckého kraje, jako například **Zimní stadion Ivana Hlinky v Litvínově** (hokej) nebo **SPORTCENTRUM SLUNETA v Ústí nad Labem** (basket a volejbal), **hokejový stadion v Chomutově** a další významná sportoviště v ÚK.

V systému sportovní přípravy, jak byl představen ve státní Koncepci podpory sportu 2016-2025, SPORT 2025, mohou tato významná sportoviště plnit roli strategické sportovní infrastruktury, resp. regionálních sportovních center, která budou sloužit pro přípravu reprezentace a zejména pak pro talentovanou mládež v olympijských sportech.

Významná sportoviště budou postupně zaevidována v rejstříku sportovišť ÚK.

Na území ÚK se nacházejí i další významná sportovní zařízení, ve kterých se pořádají tradiční i jednorázové akce národního či mezinárodního významu, a která mají celospolečenský význam pro ÚK.

3.3. Demografická a sociologická specifika ÚK, která může podpora pohybových aktivit ovlivnit

Z velkého množství dat, charakterizujících sociální demografickou a společenskou úroveň života obyvatel ÚK vyplývá, že ÚK stojí v mnoha parametrických hodnotách na negativním pólu hodnot, které definují kvalitu života.

Ústecký kraj je se svou rozlohou 533 866 ha sedmým největším krajem v ČR a na rozloze státu se podílí necelými 7 %. Ke konci roku 2021 žilo v Ústeckém kraji 798 898 obyvatel, což bylo 7,6 % všech obyvatel republiky. Tento podíl se však od roku 2008, kdy v kraji žilo 8,0 % všech obyvatel České republiky, neustále snižuje, a to především vlivem přirozeného úbytku obyvatel umocněného v některých letech i záporným migračním saldem. Téměř 80 % obyvatel žije ve městech.

Ústecký kraj se vyznačuje nadprůměrným podílem dětí a dospívajících ve věku 10–24 let a seniorů ve věku 70–74 let, a naopak nižším podílem osob ve věku 30–44 let a seniorů nad 75 let věku. Dle projekce ČSÚ se počet obyvatel Ústeckého kraje sníží v letech 2021 až 2050 o 54,2 tisíce osob, tj. o 6,8 %. Populace Ústeckého kraje dosahuje ve srovnání s ostatními kraji ČR ve střední délce života při narození předposlední 13. místo. Charakteristickým rysem kraje je relativně mladé obyvatelstvo, průměrný věk je 42,4 let.

Pokles těžby uhlí, restrukturalizace podniků, útlum výroby i zemědělství mají za následek, že v republikovém srovnání je v Ústeckém kraji dlouhodobě jeden z nejvyšších podílů nezaměstnaných osob. Míra zaměstnanosti v kraji dlouhodobě zaostává za průměrem ČR, v roce 2021 to bylo o 2,1 p. b. méně. Úroveň vzdělanosti pracovní síly roste, stále však zaostává za republikovým průměrem.

Na území kraje se nachází podle dat Ministerstva práce a sociálních věcí ze všech krajů nejvyšší počet sociálně vyloučených lokalit (89) a nejvyšší počet obyvatel, kteří žijí ve vyloučených lokalitách (okolo 38 000). Z jedním ze sociálních problémů je destabilizující chudoba, která úzce souvisí s exekucemi a bytovou nouzí rodin, životem v sociálně vyloučeném prostředí. Socioekonomické znevýhodnění vyjadřuje ekonomické příležitosti a lidský kapitál v dané oblasti. Destabilizující chudoba ovlivňuje rodiny a děti napřímo, protože souvisí se stresem a nejistotou, ztrátami bydlení, rozpadem sociálních vazeb a nepřítomností pozitivních vzorů.

Sport

Ke konci roku 2016 evidoval ČUS v Ústeckém kraji celkem 924 oddílů s více než 67 tisíci členy. Z celkového počtu bylo necelých 28 % žen. Z pohledu věkových skupin zaujímala mládež ve věku 0–18 let 42,5 %. Většinu členů tak tvořili dospělí. Nejjobsazenějším odvětvím byl fotbal, jehož členové se na celkové členské základně podíleli 29,4 %, hráči fotbalu podstatně převažovali nad ostatními sporty i ve všech věkových kategoriích. Podíl členů ostatních vybraných druhů sportů se pohyboval od 4,8 % u tenisu po 1,6 a 1,8 % u stolního tenisu a karate. Nejvyhledávanějším sportem žen v Ústeckém kraji, byl volejbal, kde bylo soustředěno 8,4 % z celkového počtu žen. Druhým nejrozšířenějším u žen byl tenis a atletika (oba evidovali 5,8 % žen). Třetím v pořadí u žen byl fotbal s 5 %.

Členská základna vybraných sportovních odvětví podle pohlaví a věku k 31.12.2016

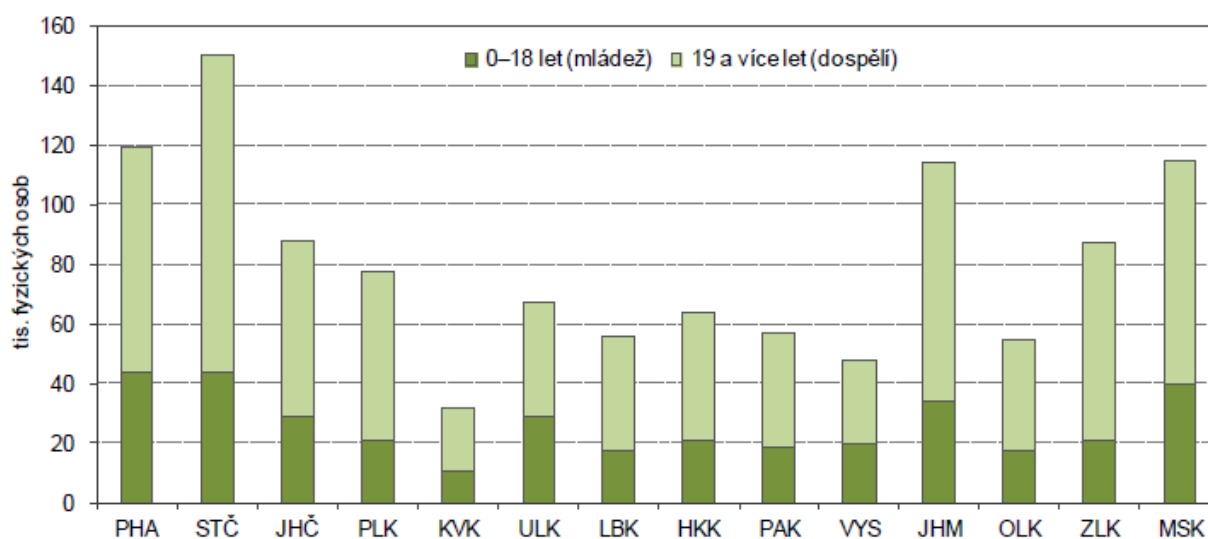
Pramen: Česká unie sportu

	Členská základna v kraji celkem	z toho ženy (%)	Podíl podle věku (%)			Oddíly
			0–14 let (žáci)	15–18 let (dorostenci)	19 a více let (dospělí)	
Česká unie sportu celkem	67 020	27,8	31,5	11,0	57,5	924
z toho sportovní odvětví:						
fotbal	19 723	4,7	20,1	14,4	65,5	240
tenis	3 250	33,4	31,7	10,6	57,7	43
lední hokej	2 632	9,2	44,6	18,0	37,5	21
volejbal	2 487	62,7	45,4	15,0	39,6	44
atletika	2 325	46,2	49,0	22,5	28,5	20
basketbal	2 300	38,9	43,4	15,8	40,8	17
florbal	2 138	14,9	33,5	27,7	38,8	16
spastic handicap	2 076	42,4	1,3	3,3	95,4	1
házená	1 675	43,5	46,3	16,1	37,6	12
plavecké sporty	1 568	46,1	71,4	14,3	14,3	13
lyžování	1 552	43,3	18,2	8,6	73,2	27
hokejbal	1 430	1,1	2,0	8,7	89,3	8
golf	1 347	29,5	1,6	3,9	94,4	4
karate	1 194	25,0	52,8	20,7	26,5	13
stolní tenis	1 055	11,3	11,7	12,1	76,2	42

Druhým nejrozšířenějším sportem z pohledu věkových skupin byl u žáků lední hokej s 5,6 % z celkového počtu dětí ve věku 0–14 let, na třetím místě se umístila atletika a volejbal (5,4 resp. 5,3 %). Druhým nejpreferovanějším sportem po fotbale byl u dorostenců florbal (8,1 %) a dále atletika (7,1 %). U dospělých byl druhým nejrozšířenějším sportovním odvětvím spastic handicap, který v loňském roce soustředil 5,1 % dospělých, třetím nejoblíbenějším sportem byl tenis se 4,9 % dospělých. V porovnání s ostatními kraji byl počet členské základny ČUS v Ústeckém kraji zhruba na středu, ale co se týká podílu mládeže na celkovém počtu členů, zaujímal nejvyšší příčku.

Členská základna ČUS podle věku a krajů k 31.12.2016

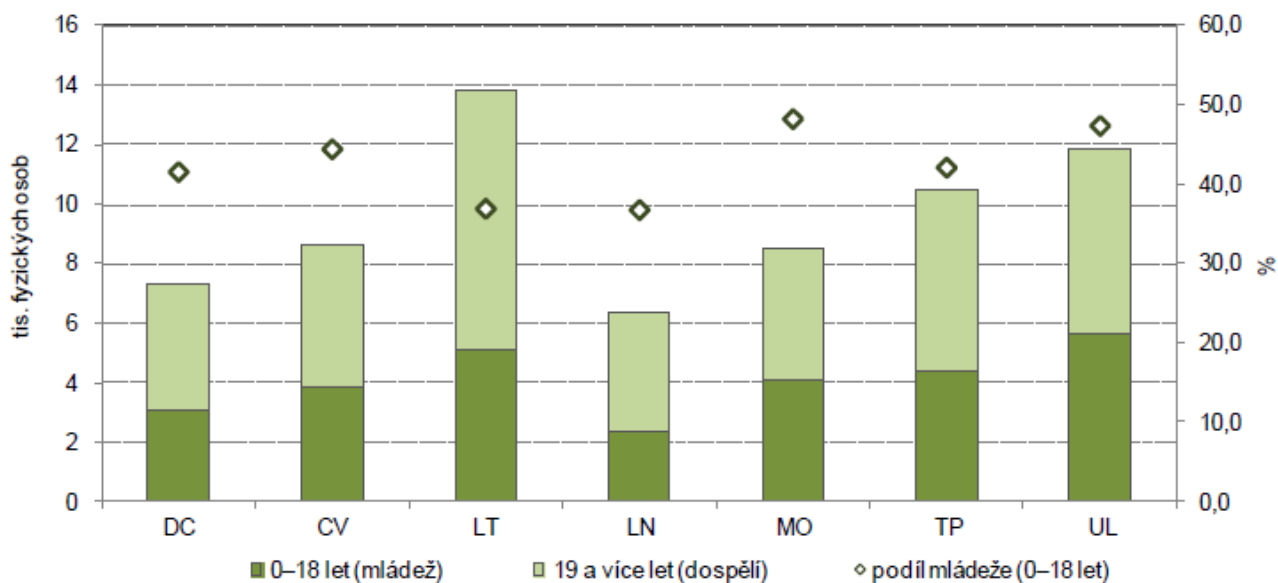
Pramen: Česká unie sportu

Nejpočetnější členskou základnu ČUS z pohledu jednotlivých okresů Ústeckého kraje měli v Litoměřickém okrese, zároveň zde však byl druhý nejnížší podíl mládeže ve věku 0–18 let (36,9 %) po Lounském okrese (36,7 %). Nejvyšší podíl mládeže na celkovém počtu členů evidovali v okrese Most (48,2 %) a Ústí nad Labem (47,4 %).

Členská základna ČUS podle věku a okresů Ústeckého kraje k 31.12.2016

Pramen: Česká unie sportu

Cílenou a efektivní podporou krajsky významných sportovních aktivit může ÚK efektivně eliminovat nebo posunout řadu výše uváděných negativních charakteristik.

4. STRATEGICKÉ CÍLE KONCEPCE PODPORY SPORTU ÚK

Koncepce podpory sportu ÚK stanovuje oblasti, charakter a priority podpory sportu tak, aby byly vytvořeny podmínky pro rozvoj a plné využití potenciálu sportu v kraji. Jejím cílem je stabilizovat finanční podporu a zajistit trvale udržitelný rozvoj sportu na krajské úrovni a dalších pohybových aktivit a příležitostí pro občany kraje. Podpora by se měla dotknout zejména obyvatel kraje, sportovních organizací, klubů a oddílů a v neposlední řadě jeho návštěvníků.

Koncepce podpory sportu ÚK se zaměřuje prioritně na oblasti:

1. Podpora zdraví prospěšných pohybových aktivit obyvatel ÚK,
2. Příprava a rozvoj sportovní talentované mládeže v ÚK,
3. Realizace významných sportovních aktivit republikového a mezinárodního charakteru na území ÚK,
4. Oceňování vynikajících sportovců, sportovních kolektivů, trenérů a funkcionářů ÚK,

5. **Rozvoj, údržba a provoz strategických a dalších významných sportovních zařízení na území ÚK,**
6. **Účast krajské reprezentace na Olympiádě dětí a mládeže.**

Koordinaci této koncepce zajišťuje Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Krajského úřadu Ústeckého kraje ve spolupráci s Komisí pro sport a volný čas Rady ÚK.

4.1. Podpora zdraví prospěšných pohybových aktivit obyvatel ÚK

Cílem je vytvářet podmínky pro aktivně sportující občany ÚK a zajištění široké nabídky sportovních aktivit a podporovat tak zdraví upevňující pohybové aktivity občanů (*tzv. HEPA – Health Enhancing Physical Activity*) a zapojit – zejména do pravidelných, ale i příležitostných sportovních aktivit – široké vrstvy obyvatel, zejména však děti a mládež, včetně handicapovaných občanů ÚK.

Cílem je dále udržet širokou nabídku sportovních odvětví, které lze provozovat v rámci území kraje, případně i přispět k rozvoji sportů nových. Vhodné možnosti sportovního vyžití by měly být dostupné pro všechny skupiny obyvatel různých výkonnostních úrovní, tj. sport pro všechny, školní sport, sport zdravotně postižených, výkonnostní i vrcholový sport.

Záměrem je zvýšit zájem obyvatel o aktivní pohyb, sport a zdravý životní styl a posunout je v hodnotovém žebříčku obyvatel ÚK mezi aktivity, které se stanou nedílnou součástí života obyvatel ÚK.

K zajištění těchto cílů je zapotřebí synergické ekonomické podpory státu (NSA), ÚK a jeho obcí. Ústecký kraj bude cíleně podporovat sportovní aktivity dětí a mládeže až do kategorie U23 a rovněž tak sportovní aktivity handicapovaných.

4.2. Podpora talentované mládeže, podpora výkonnostního sportu

Na základě zákonné povinnosti a na základě synergické podpory sportu v Ústeckém kraji v hladině stát – kraj – obec si v segmentu „podpora pohybových aktivit mládeže“ **vybral Ústecký kraj za prioritu podporu talentované mládeže.**

Toto rozhodnutí, podpořit cíleně talentovanou mládež, učinil ÚK na základě dohody s představiteli Severočeského svazu měst a obcí, které budou v obcích ÚK podporovat mládež zejména plošně. Tímto rozhodnutím může ÚK – za pomoci dále v bodech 5.2 a 5.3 uvedených aktivit – podpořit talentovanou mládež velmi cíleně, a proto i efektivně.

Cílem je podporovat talentované mládežnické sportovce v rámci sportovních klubů a sportovních center, kteří mají potenciál reprezentovat ÚK na národní či mezinárodní úrovni, a současně nalézat talenty další. Vhodná a účinná příprava napomáhá k úspěšnějšímu a snažšímu postupu do vrcholové úrovně, vč. státní reprezentace, a také napomáhá k motivaci těchto sportovců setrvat v kraji a reprezentovat kluby sídlící v kraji.

Zaměření na talentovanou mládež je v souladu se státní koncepcí sportu Sport 2025, kde se:

- v oblasti 2 „Podporovat širokou základnu výkonnostních sportovců“ stanovuje strategický cíl „Rozvíjet výkonnostní sport mládeže bez ohledu na perspektivu reprezentace“,
- v oblasti 5 „Obnova a budování sportovních zařízení“ stanovuje strategický cíl „Vybudovat strategickou sportovní infrastrukturu pro státní reprezentaci a regionální tréninková centra pro přípravu talentované mládeže“,
- v oblasti 7 „Konkurenceschopnost sportovní reprezentace ČR“ stanovuje strategické cíle „Pokračovat v programech podpory talentované mládeže ve spolupráci se sportovními svazy“ a „Vytvořit systém zdravotní péče o státní reprezentanty a talentovanou mládež“.

V souladu s těmito strategickými cíli v ÚK vzniknou:

- a) regionální tréninková centra pro přípravu talentované mládeže v Ústeckém kraji, která budou provozována na existujících **významných sportovištích Ústeckého kraje** se špičkovým zázemím pro přípravu sportovců daného sportovního odvětví. Vzniknou zde tzv. „**Akademie talentované mládeže olympijských sportů Ústeckého kraje**“, které budou plnit funkci regionálních tréninkových center pro přípravu talentované mládeže, jak je předepisuje Státní koncepce sportu Sport 2025 a které budou splňovat nejnáročnější kritéria pro zajištění vysokého standardu systematické sportovní přípravy talentované mládeže.
- b) při stávajících sportovních klubech, které od svého sportovního svazu získaly statut Sportovních středisek (SpS) a/nebo Sportovních center mládeže (SCM) a/nebo případně i Vrcholových SCM (VSCM) - vzniknou tzv. „**Tréninková střediska mládeže**“ (*dále jen TSM*), která budou provozována na existujících klubových sportovištích. TSM budou spolupracovat s „**Akademiemi talentované mládeže olympijských sportů Ústeckého kraje**“ na rozvoji a podpoře talentované mládeže.

4.3. Realizace významných sportovních aktivit na území ÚK

Cílem je pomocí podpory konání významných sportovních akcí republikového a mezinárodního charakteru (mezinárodní mistrovství, závody, zápasy, republikové šampionáty atp.) zajistit pozitivní propagaci Ústeckého kraje a daného sportu v kraji, ale také napomoci k rozvoji cestovního ruchu. Jejich pořádání je pro Ústecký kraj i otázkou prestiže, dokládající schopnosti regionu takové akce získat, připravit a úspěšně realizovat.

Cílem je rovněž pomocí podpory významných sportovních systémových aktivit republikového charakteru (jako např. projektů Atletika pro děti a Česko vesluje) napomoci k rozvoji pohybových aktivit dětí a mládeže.

Významné sportovní aktivity na území ÚK budou propagovat sport u široké veřejnosti, což povede nejen k zájmu dětí a mládeže o sport a k rozšiřování členské základny sportovních klubů, ale obecně i k aktivnímu trávení volného času obyvatel Ústeckého kraje a potažmo i k pasivnímu sledování sportovních událostí z Ústeckého kraje a tím i popularizaci kraje.

ÚK již v minulosti podporoval a dále bude podporovat pořádání významných sportovních aktivit na svém území, a to hlavně z důvodu prezentace kraje, ale i z důvodu ekonomického

přínosu, zvýšení image regionu a možností většího počtu třeba jen krátkodobých pracovních příležitostí.

4.4. Rozvoj, údržba a provoz strategických a dalších významných sportovních zařízení na území ÚK

Na území Ústeckého kraje se aktuálně nacházejí minimálně dvě strategická sportovní zařízení – fotbalový stadion v Teplicích a sportovní komplex Národního olympijského centra vodních sportů Labe Aréna v Račicích a ve Štětí. Nachází se zde však i další významná sportovní zařízení, které jsou pro sport v Ústeckém kraji klíčová. Společně tvoří tzv. Strategickou sportovní infrastrukturu Ústeckého kraje.

Strategická sportovní infrastruktura Ústeckého kraje by měla zahrnovat nejvýznamnější sportoviště, ve kterých se pořádají sportovní akce mezinárodního a národního významu (mezinárodní a národní šampionáty, zápasy atp.) a které mají celospolečenský význam pro Ústecký kraj a kde zároveň bude docházet k výchově talentované mládeže.

Rozsah a kvalitu strategické sportovní infrastruktury na území kraje je nadále třeba udržovat a rozvíjet tak, aby mohlo zejména docházet k:

- pořádání významných sportovních akcí na území Ústeckého kraje na sportovištích, která budou splňovat požadavky a parametry na pořádání akcí světového významu,
- výchově sportovní talentované mládeže olympijských sportů Ústeckého kraje,

ale i tak, aby nebylo omezeno působení sportovních klubů pracujících s talentovanou mládeží a do sportovních aktivit a specificky do výchovy talentované mládeže bylo současně možné zapojit i široký okruh obyvatel kraje. V případě delimitace státních příspěvků NSA proto bude ÚK podporovat obnovu a rozvoj právě strategické sportovní infrastruktury u olympijských sportů na území kraje.

Ústecký kraj přistoupí k systematickému mapování významných sportovišť. Dojde tak k vytvoření uceleného přehledu sportovišť na území kraje s možností využití v oblasti cestovního ruchu a rovněž při plánování obnovy a rozvoje strategické sportovní infrastruktury.

4.5. Účast krajské reprezentace na Olympiádě dětí a mládeže

Cílem je zajistit účast reprezentantů Ústeckého kraje na Olympiádě dětí a mládeže.

Olympiáda dětí a mládeže České republiky (dále také „ODM“) je nejvýznamnější sportovní mládežnickou akcí České republiky. Jedná se o projekt Českého olympijského výboru, který si ke spolupráci vybírá jako pořadatele jednotlivé kraje České republiky. Jde o soutěž krajských reprezentací nejlepších českých sportovců ve věku zpravidla 12 až 16 let. Olympiády se odehrávají ve dvouletých cyklech a střídají se letní a zimní olympiády. ODM sportovcům navozuje atmosféru opravdových olympijských her, vede k výrazné motivaci dětí a mládeže k aktivnímu využívání volného času a vychovává je ke zdravému životnímu stylu.

5. FINANCOVÁNÍ SPORTU V ÚSTECKÉM KRAJI

Struktura financování sportu vychází se Strategických cílů koncepce sportu ÚK, přičemž výše financování bude vždy určována v závislosti na výši alokovaných finančních prostředků.

Celková výše dotační podpory je vždy závislá od aktuální ekonomické situace v kraji a od schváleného rozpočtu na daný kalendářní rok. Dalším zdrojem krytí vybraných strategických cílů podpory pohybových aktivit mohou být dary od společností, které působí na území kraje, se kterými kraj úzce spolupracuje a které dlouhodobě finančně podporují Ústecký kraj.

O alokaci finančních prostředků do jednotlivých dotačních programů na podporu jednotlivých oblastí podpory sportu rozhoduje Zastupitelstvo a Rada kraje na návrh Komise pro sport a volný čas Ústeckého kraje.

Záměrem kraje je udržet strukturu financování sportu odpovídající strategickým cílům a na základě úměrného navyšování finančních prostředků systematicky financovat z rozpočtu kraje následující strategické oblasti podpory sportu v Ústeckém kraji:

- 1) **Podpora zdraví prospěšných pohybových aktivit dětí a mládeže ÚK,**
 - Sport 202x
 - Sokolské župy
- 2) **Podpora a systematický rozvoj sportovní talentované mládeže Ústeckého kraje**
 - Akademie talentované mládeže olympijských sportů Ústeckého kraje,
 - Regionální fotbalová akademie
- 3) **Podpora výkonnostního sportu mládeže Ústeckého kraje**
 - Tréninková střediska mládeže olympijských sportů Ústeckého kraje
- 4) **Významné sportovní aktivity Ústeckého kraje**
 - Podpora významných sportovních akcí pořádaných na území Ústeckého kraje
 - Podpora celokrajských systémových sportovních aktivit dětí a mládeže na území Ústeckého kraje
 - Mezinárodní úspěchy sportovců Ústeckého kraje
- 5) **Podpora strategické sportovní infrastruktury olympijských sportů Ústeckého kraje**
- 6) **Olympiáda dětí a mládeže**

5.1. Podpora zdraví prospěšných pohybových aktivit obyvatel ÚK

Podpora zdraví prospěšných sportovních aktivit obyvatel Ústeckého kraje – v návaznosti na strategický cíl 4.1 – bude realizována v rámci dotačního programu zaměřeného na podporu činností sportovních organizací pracujících s dětmi a mládeží do 23 let. V rámci tohoto programu bude docházet k:

- Podpoře a rozvoji sportovní činnosti organizací pracujících s dětmi a mládeží v oblasti výkonnostního amatérského sportování mládeže v kategorii U19,
- Podpoře reprezentace dětí a mládeže Ústeckého kraje na sportovních akcích,
- Podpoře místních a regionálních sportovních akcí,
- Podpoře sportovní činnosti a aktivit handicapovaných.

V Ústeckém kraji rovněž dochází k podpoře činnosti Sokolských žup.

5.2. Podpora a systematický rozvoj sportovní talentované mládeže ÚK

5.2.1 Akademie talentované mládeže olympijských sportů ÚK

K tomu, aby mohli být mladí talentovaní sportovci konkurenceschopní, potřebují odpovídající podmínky, především co se týká možnosti sportovní přípravy, dostupnosti sportovního vybavení, trenérské základny či podpory ze strany škol.

V souladu se strategickými cíli této koncepce vzniknou v Ústeckém kraji regionální tréninková centra pro přípravu talentované mládeže, která budou provozována na existujících **významných sportovištích Ústeckého kraje** se špičkovým zázemím pro přípravu sportovců daného sportovního odvětví. Vzniknou zde ve spolupráci se sportovními svazy tzv. „**Akademie talentované mládeže olympijských sportů Ústeckého kraje**“ (dále jen „*Akademie TM*“), které budou plnit funkci regionálních tréninkových center pro přípravu talentované mládeže a které budou splňovat pro daný sport nejnáročnější kritéria pro zajištění vysokého standardu systematické sportovní přípravy talentované mládeže v daném sportovním odvětví.

Akademie TM budou založené na těchto základních principech:

- **Dlouhodobá systematická práce s talentovanou mládeží prostřednictvím Akademií TM s dopadem na celý kraj;**
- **Využití významných specializovaných sportovišť Ústeckého kraje pro systematický rozvoj mládežnického sportu v perspektivních olympijských odvětvích;**
- **Soulad Akademií TM se sportovní koncepcí předmětného sportovního svazu;**
- **Využití sdílení zkušeností a best practice** ze zapojených olympijských sportů pro rozvoj talentované sportovní mládeže v kraji; Využití neformální role sportu v systému výchovy talentované mládeže; a jejich prostřednictvím dojde k zajištění podpory talentované mládeže u tradičních a perspektivních olympijských sportovních odvětví, reprezentujících Ústecký kraj, které:
 - reprezentují Ústecký kraj na celostátní a mezinárodní úrovni;
 - disponují reprezentativními specializovanými sportovišti pro kvalitní dlouhodobou systematickou přípravu talentované mládeže Ústeckého kraje;
 - zajistí v souladu s politikou podpory talentované mládeže příslušného sportovního svazu ustanovení Akademií TM jako regionálního tréninkového centra pro talentovanou mládež Ústeckého kraje s garancí nejen systematické sportovní přípravy mládeže, ale také sdílení best practices.

5.2.2 Regionální fotbalová akademie ÚK

Dále bude v Ústeckém kraji na systematickou podporu talentované mládeže provozována tzv. **Regionální fotbalová akademie Ústeckého kraje**.

Regionální fotbalová akademie vznikla ve spolupráci Statutárního města Teplice, Ústeckého kraje a Fotbalové asociace ČR. Cílem je podpora výchovy elitní fotbalové mládeže specificky ve věku 14–15 let. ÚK přispívá ze svého rozpočtu na ubytování a stravu, které zajišťuje Střední škola stavební v Teplicích.

5.3. Podpora výkonnostního sportu mládeže ÚK

V souladu se strategickými cíli této koncepce vzniknou v Ústeckém kraji – při stávajících sportovních klubech, které od svého sportovního svazu získaly statut SpS a/nebo (SCM) a/nebo případně i VSCM - tzv. „**Tréninková střediska mládeže olympijských sportů Ústeckého kraje**“ (dále jen TSM), která se budou věnovat efektivní sportovní přípravě dětí a mládeže na výkonnostní úrovni.

TSM ve vybraných sportovních odvětvích budou založené na těchto základních principech:

- **Dlouhodobá systematická práce se sportovní mládeží do kategorie U21;**
- **Využití klubových sportovišť;**
- **Dlouhodobá systematická spolupráce s Akademiemi TM** v jednotlivých sportovních odvětvích.

Jejich prostřednictvím dojde k zajištění podpory výkonnostního sportu a talentované mládeže u olympijských sportovních odvětví, reprezentujících Ústecký kraj, jejichž sportovní kluby:

- mají příslušným sportovním svazem přidělený statut Sportovních středisek (**SpS**) a/nebo Sportovních center mládeže (**SCM**) a/nebo případně i Vrcholových SCM (**VSCM**) jako etalon kvality sportovně-výchovného procesu;
- disponují specializovanými sportovišti, které poskytnou pro kvalitní dlouhodobou systematickou přípravu mládeže;

5.4. Významné sportovní aktivity na území ÚK

Významné sportovní akce a sportovní aktivity pořádané na území ÚK jsou podporovány z rozpočtu již od roku 2002.

5.4.1 Podpora významných sportovních akcí pořádaných na území Ústeckého kraje

Podpora a vytváření podmínek pro organizaci sportovních akcí nadregionálního a mezinárodního významu je nepostradatelnou součástí koncepčního rozvoje sportu v kraji. Jedná se zpravidla o sportovní akce přinášející kraji přímé nebo nepřímé výhody. Významné sportovní akce mají pozitivní vliv na propagaci sportu v kraji i samotného kraje a jeho měst a obcí, napomáhají k rozvoji cestovního ruchu, přináší ekonomický zisk podnikatelům v okolí místa konání a jejich pořádání je i otázkou prestiže, dokládající schopnosti regionu takové akce získat, připravit a úspěšně realizovat. Významné sportovní akce mohou být navíc motivačním nástrojem pro zapojení dalších osob do sportování.

Významné sportovní akce, pořádané na území Ústeckého kraje, lze rozdělit do dvou priorit podle kvalitativních úrovní sportovních akcí:

a) **Priorita 1: mezinárodní sportovní akce pořádané na území Ústeckého kraje**

Do této prioritní kategorie je zařazeno pořádání Mistrovství světa, Mistrovství Evropy, Světových pohárů, významných mezinárodních závodů a zápasů atp.

b) **Priorita 2: sportovní akce nadregionálního a regionálního významu pořádané na území Ústeckého kraje**

Do této kategorie je zařazeno pořádání mistrovství ČR a krajských přeborů v olympijských sportech apod.

Ostatní sportovní akce, které nesplňují výše uvedené parametry, nejsou předmětem cílené podpory Ústeckého kraje.

Uspořádání významné sportovní akce je obvykle výsledkem mnohaleté náročné práce pořadatelů. Před pořádáním skutečně významné sportovní akce zpravidla musí pořadatel prokázat pořadatelskou kvalitu na několika menších sportovních akcích a musí splnit velmi náročná kritéria evropských či světových sportovních federací. Podpora ze strany ÚK je proto v průběhu času možná v různých formách, od udělení záštity, pomoci při zabezpečení akcí, přes přidělení finanční dotace nebo cen, až po přímé zapojení kraje do jejich pořádání.

Podpora uspořádání významných sportovních akcí na území Ústeckého kraje napomůže ke zvýšení atraktivity regionu, k domácí i zahraniční publicitě Ústeckého kraje a k budování sounáležitosti s Ústeckým krajem. A také k podpoře udržitelnosti pořádání významných sportovních akcí na území Ústeckého kraje.

5.4.2 Podpora celokrajských systémových sportovních aktivit dětí a mládeže na území Ústeckého kraje

Mezi významné akce Ústeckého kraje dlouhodobě patří výjimečné celostátní projekty, realizované na území celého kraje, jako zejména:

- Atletika pro děti aneb staň se atletickou nadějí Ústeckého kraje
- Liga Česko vesluje aneb staň se veslařskou nadějí Ústeckého kraje

a mají prokazatelný dopad do kvality sportovních aktivit na školách Ústeckého kraje. Podpora celokrajských systémových sportovních aktivit dětí a mládeže v tradičních olympijských sportech, realizovaných na celém území Ústeckého kraje, napomůže nejen publicitě Ústeckého kraje, ale zejména zapojení co největšího počtu škol a dětí, a to moderní a atraktivní formou. Obdobně budou podporovány tradiční aktivity župy Sokolské zaměřené na děti a mládež.

5.4.3 Mezinárodní úspěchy sportovců Ústeckého kraje

Podpora sportovců, kteří reprezentují Ústecký kraj a dosáhli medailových umístění na vrcholných mezinárodních sportovních kláních typu OH, MS, ME, SP atp. pomůže zajistit jak další špičkovou sportovní přípravu těchto sportovců, tak i sounáležitost s Ústeckým krajem, pozitivní publicitu a prezentaci správných sportovních vzorů pro děti a mládež z Ústeckého kraje.

5.5. Podpora strategické sportovní infrastruktury olympijských sportů ÚK

Ústecký kraj bude v rámci svých možností podporovat rozvoj, vybraných nejvýznamnějších sportovních zařízení na území ÚK, ve kterých se pořádají sportovní akce národního a mezinárodního významu a kde dochází k výchově talentované mládeže dle čl. 5.2. a 5.3 této koncepce – a to tak, aby postupně vznikla Strategická sportovní infrastruktura olympijských sportů Ústeckého kraje.

5.6. Olympiáda dětí a mládeže

Ústecký kraj bude dále podporovat účast mladých reprezentantů Ústeckého kraje na Olympiádách dětí a mládeže České republiky (ODM), případně i sám ODM pořádat.

Jedná se o republikovou soutěž sportovních reprezentací krajů v kategoriích mladších a starších žáků a žákyň. Hry ODM se konají od roku 2003 ve dvouletých cyklech se střídáním jejich letní a zimní podoby. ODM chrání a rozvíjí principy olympismu, tj. čestnost, férovost a respekt a přispívá k výchově mladých sportovců v tomto duchu. Ústecký kraj hradí účastníkům ODM ubytování, stravování, náklady na dopravu a jednotné nástupové oblečení. Pravidelně také přispívá zapojeným sportovním klubům na přípravu na hry a sportovní dresy.

6. PODPORA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT OBYVATEL ÚSTECKÉHO KRAJE

Využití volného času často rozhoduje o vývoji mladého člověka, naplnění jeho talentu, potřeb a zájmů. Má důležitou roli v prevenci sociální patologie. Proto je důležité, aby děti navštěvovaly zařízení pro výchovu mimo vyučování (sportovní a umělecké kluby a kroužky apod.). Vytvoření dostatečné možnosti volnočasových aktivit, pěstování správného postoje k volnému času zapojením dětí a mládeže do těchto aktivit, je důležité k ochraně proti sociálně nežádoucím jevům (toxikománie, zločinu apod.).

V Ústeckém kraji bude s cílem zajištění účelného trávení volného času⁵ dětí a mládeže, podporována činnost organizací pracujících s dětmi a mládeží v oblasti volného času, skrze kterou by mělo docházet zejména k:

- rozvoji dlouhodobé zájmové činnosti dětí a mládeže;
- zapojení neorganizovaných dětí do pravidelných volnočasových aktivit.

Ústecký kraj na podporu volnočasových aktivit dětí a mládeže vypíše dotační program.

7. MONITORING PLNĚNÍ KONCEPCE

Pomocí monitoringu bude prováděna průběžná kontrola časového, věcného a finančního plnění Koncepce podpory sportu ÚK. Monitoring a vyhodnocení Koncepce podpory sportu ÚK bude v gesci Komise pro sport a volný čas Ústeckého kraje.

⁵ zejména celoročního a/nebo o letních prázdninách

Účelem monitorování a hodnocení realizace Koncepce podpory sportu ÚK bude ověřit, zda a do jaké míry je Koncepce podpory sportu ÚK realizována podle stanovených pravidel, zda realizované projekty a aktivity naplňují cíle dokumentu.

Základním výstupem bude informativní zpráva obsahující údaje o naplňování jednotlivých aktivit. Výstupy budou předloženy příslušným orgánům Ústeckého kraje v podobě souhrnné informativní zprávy, a to v ročních intervalech od schválení Koncepce podpory sportu ÚK.

Koncepci schválilo usnesením č. Zastupitelstvo Ústeckého kraje ze dne 9. 9. 2024.

Zdroje:

- ZDRAVÍ 2030 – analytická studie: Ústecký kraj je dostupná na webu Ústeckého kraje <https://uschovna.kr-ustecky.cz/index.php/s/X86fMCirZiniWQx>
- Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje ústeckého kraje. Český statistický úřad [online]. Ústí nad Labem: Český statistický úřad, 31. 10. 2022. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/185536463/33000622.pdf/1da1150f-08ff-446e-8516-6e8ab3f4d386?version=1.7>
- Mladá generace v ústeckém kraji. Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem [online]. Český statistický úřad, 31. 10. 2017. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/46121003/33022017.pdf/d35e57ed-e177-43ca-b91c-22eb4a834328?version=1.3>
- Koncepce podpory sportu 2016-2025 „SPORT 2025“. Dostupná z: <https://www.msmt.cz/sport-1/koncepce-podpory-sportu-2016-2025>.
- Zdraví 2020 - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí (2014).
- Strategie rozvoje Ústeckého kraje do roku 2027.
- Koncepce státní podpory sportu v České republice (MŠMT, 2011); <https://www.msmt.cz/sport/statni-podpora-sportu-pro-rok-2011>
- Koncepce financování sportu v ČR. Analyticko-koncepční studie (ČOV, ČUS, 2012) https://www.olympijskytym.cz/files/documents/88eb_koncepce-financovani-sportu-prezentace-v9a.pdf
- Koncepce financování sportu v České republice (2017); https://www.olympijskytym.cz/files/documents/1652689961_koncepce-financovani-sportu-v-cr-2017.pdf
- Trendy v oblasti sportu a jeho vlivu na ekonomiku; https://www.olympijskytym.cz/files/documents/1652690150_trendy-v-oblasti-sportu-a-jeo-vlivu-na-ekonomiku-kpmg-2018.pdf
-
- Analýza financování sportu v České republice; <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/co-rika-analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice>
- Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015–2017 (MŠMT, 2014) <https://www.msmt.cz/sport-1/plan-podpory-rozvoje-sportu-v-letech-2015-2017>
- M E M O R A N D U M o vzájemné spolupráci a podpoře ve financování českého sportu; https://www.olympijskytym.cz/files/documents/495e_memorandum.pdf
- Prevence nemocí vyvolaných nadváhou a obezitou prostřednictvím sportu https://www.olympijskytym.cz/files/documents/f850_sport-jako-prevence-nemoci-prezentace.pdf
- Zákon č. 115/2001 Sb. – „Zákon o podpoře sportu“.